

KLEČE-SAVLJE-JEŽICA

STARA HIŠNA IMENA

Mestna občina
Ljubljana

Četrtna skupnost
Posavje, MOL

Kmečka strojna skupnost Savlje-Kleče, združenje

Kmečka strojna skupnost Savlje–Kleče, združenje

STARA HIŠNA IMENA

v vaseh Kleče, Savlje in na Ježici

Drugi del

**STARA
HIŠNA
IMENA**

STARA HIŠNA IMENA - V VASEH KLEČE, SAVLJE IN NA JEŽICI: DRUGI DEL

IZDALA IN ZALOŽILA: KMEČKA STROJNA SKUPNOST SAVLJE-
KLEČE, ZDRUŽENJE
IZDANO: LJUBLJANA, 2024

ZANJ: PREDSEDNIK ZVONE MILKOVIČ

BESEDILO: KANCIJAN ZATLER, ANA ŠEŠEK

UREDIL IN OBLIKOVAL: KANCIJAN ZATLER
NAKLADA: 200 KOS
TISK: AERO PRINT D.O.O.

FOTOGRAFIJE: KANCIJAN ZATLER,
ARHIV POSAVSKEGA ŠTEHVANJA,
ARHIVI VAŠKIH DRUŽIN.

Publikacija je bila izdana s pomočjo javnih sredstev mestne občine Ljubljana.

Zahvaljujemo se vsem vaščanom Kleč, Savelj in Ježice, ki so pomagali pri odkrivanju zgodovinskih podatkov.

Hišna imena, opisi in zgodbe o izvoru imena so podali domačini osebno glede na svoje spomine, zato ni popolnoma zagotovo, da vse zapisane razlage držijo. Izdajatelj ne jamči za pravilnost hišnih imen in morebitne tiskarske napake.

VIRI:

ATLAS OKOLJA [Internet]. Agencija RS za okolje. [citirano 1.10.2022]. Dostopno na: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/>.

GEONAMES: Europe in the XVIII. century [Internet]. Österreichischer Städteatlas. [citirano 1. 10. 2022]. Dostopno na: <https://maps.arcanum.com/en/>.

Klemen M., Čemažar M. MOJE KLEČE MOJE SAVLJE. Ljubljana: Samozaložba; 2016.

Klinar K., Železnikar U. Hišna imena v krajevni skupnosti Bled: Kako se pri vas reče?. Občina Bled; 2013.

Ramovš M. Hišna imena v vaseh Ježica, Savlje, Kleče, Mala vas in Stožice. Traditiones (Ljubljana) letnik 28, številka 1. Slovenska akademija znanosti in umetnosti; 1999.

Ljubljanska kresija, SI AS 176/L [Internet]. Franciscejski kataster za Kranjsko, 1823-1869. [citirano 1. 10. 2022]. Dostopno na: https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=223769&fbclid=IwAR3v7NCu391YDNEI-PTBigCnvZK_3Hycs7EdokbzLPb-PzTztkMw8n35oYo#.

SLOVENSKA HIŠNA IMENA [Internet]. 2022. [citirano 1. 10. 2022]. Dostopno na: https://www.hisnaimena.si/o_imenih/.

ZRC SAZU Zgodovinski inštitut Milka Kosa [Internet]. 2015-2022, IISN: 2536-1848. [citirano 1. 10. 2022]. Dostopno na: <https://topografija.zrc-sazu.si/>.

kazalo

NAGOVOR	1
UVOD	3
NEKAJ O IMENIH VASI	4
IMENA VASI SKOZI ZGODOVINO	7
IZVOR HIŠNIH IMEN	8
OBMOČJE RAZISKAVE	9

IMENA: KLEČE ZAHOD	11
IMENA: KLEČE VZHOD	12
IMENA: SAVLJE ZAHOD	13
IMENA: SAVLJE CENTER	14
IMENA: SAVLJE JUG	15
IMENA: SAVLJE SEVER	15
IMENA: SAVLJE VZHOD	16
IMENA: JEŽICA	16

SEZNAM HIŠNIH IMEN - KLEČE	17
SEZNAM HIŠNIH IMEN - SAVLJE	19
SEZNAM HIŠNIH IMEN - JEŽICA	21

ŠPORT V KLEČAH	23
-----------------------	-----------

DOMAČIJE NEKDAJ IN DANES	25
---------------------------------	-----------

ZAKLJUČEK	48
------------------	-----------

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6'373.23(497.4)Ljubljana)

ZATLER, Kancijan

Stara hišna imena : v vaseh Kleče, Savlje in na Ježici / [besedilo Kancijan Zatler, Ana Šešek ; fotografije Kancijan Zatler, arhiv posavskega štehanja, arhivi vaških družin]. - Savlje : Kmečka strojna skupnost Savlje-Kleče, združenje, 2024

ISBN 978-961-96554-1-2 (zv. 2)
COBISS.SI-ID 183322627

nagovor

Spoštovani bralci brošure Stara hišna imena na področju Savelj, Kleč in Ježice.

Potrebo po raziskavi hišnih imen na področju Ljubljanskega Posavja smo v Kmečki strojni skupnosti Savlje-Kleče, Združenje za vasi Ljubljanskega podeželja v treh vaseh; Savljah, Klečah in na Ježici omenjali že kar nekaj let nazaj – a so nam omejena sredstva v društvu vedno narekovala, da zadevo odložimo.

Ko je Mestna občina Ljubljana, Oddelek za varstvo okolja, Odsek za razvoj podeželja, pripravila razpis leta 2022 na to temo, smo se nemudoma prijavili na razpis in uspeli pridobiti sredstva, ki so pomagala izvesti ta zahteven projekt. Ob tej priliki se zahvaljujemo Mestni občini Ljubljana pristojnemu oddelku in odseku.

Hišna imena označujejo domače hiše in pripadajoče posesti ter predvsem ljudi, ki v teh hišah živijo. Domača imena so nastala iz potrebe po lažjem ločevanju domačinov med seboj in so se obdržala kljub menjavi lastnikov in njihovih priimkov. Danes z opuščanjem kmetij in zamiranjem kmečkega načina življenja, predvsem v vaseh Ljubljanskega Posavja, hišna imena izginjajo iz vsakdanjega govora; mnoga imena poznajo le še starejši. Nastala brošura je prilika za mlajšo generacijo, da spozna, uporablja in ohranja hišna imena kot nesnovno kulturno dediščino.

Hišna imena spadajo med zemljepisna imena ter poimenujejo naseljeno ali nenaseljeno hišo s hišno številko v vasi ali delu vasi, ne pa tudi gospodarska poslopja.

Hišna imena so že od nekdaj pomembna za razpoznavanje hiš in ljudi na vasi, saj označujejo najmanjšo naselitveno enoto, to je posest ali bivanjski prostor. Pomembna so bila zlasti v časih, ko še ni bilo zemljiških knjig. Ime se je držalo hiše in posestva, čeprav so se lastniki menjavali. Hišna imena so bila tudi osnova družinskih imen, imen naselij in vasi, zato so dragocen del kulturne dediščine, zgodovine kraja in ljudi.

Stara hišna imena so del identitete slovenskega podeželja. Nekdaj je vsaka hiša nosila staro hišno ime, po katerem so se ljudje med seboj prepoznavali. Gre za edinstven pojav nesnovne kulturne dediščine.

Prvi del smo uspešno zaključili, sedaj pa je pred vami še drugi. V njem smo raziskali 30 novih domačij in zbrali dodatne podatke.

Zahvaljujem se vsem, ki so kakor koli prispevali k zbiranju, obdelavi in nastajanju brošure vezane na hišna imena. Ker gre za začetek zbiranja podatkov na območju Mestne občine Ljubljana, računamo, da bo le ta prepoznala pomembnost ohranjanja kulturne dediščine in z objavo razpisov spodbujala društva za prijave k razpisom in tako bistveno pripomogla k ohranjanju dediščine na podeželju MOL.

**Predsednik Kmečke strojne skupnosti Savlje-Kleče, Združenje
Zvonko Milković**

uvod

Stara imena domačij imajo pomembno vlogo pri ohranjanju kulturne dediščine slovenskih vasi. Tako kot se danes družine prepoznajo po priimku, se je včasih vaške domačije poznalo po hišnih imenih.

Za pomoč pri iskanju zgodovinskega poimenovanja hišnih imen domačij je najprej služil pregled Franciscejskega katastra iz leta 1826, kjer so grafično prikazane in oštevilčene domačije tistega časa. Sledenje tem označbam v seznamu stavbnih parcel je pripeljalo do novih podatkov, saj so v slednjem za vsako hišo vpisani ime, priimek, prebivališče in rod lastnika posesti. S temi podatki je dogajanje iz roda v rod do danes lažje in bolje predstavljivo. Nekaj desetletij kasneje, leta 1868, se je pojavil t. i. reambulančni kataster, v katerem je zemljevid današnjega območja Ježice, Savelj in Kleč precej bolj podoben današnjemu.

V publikaciji so zbrana nekatera stara hišna imena domačij, ki sežejo v čas vse do 19. stoletja. Kljub temu, da nekatere hiše ne obstajajo več, so v publikaciji njihova imena vseeno zavedena, še posebej v primeru njihovega posebnega zgodovinskega pomena. Podatki so bili zbrani in preverjeni s pomočjo nekaterih lastnikov hiš in vaščanov Kleč, Savelj in Ježice. Po večini se s starimi imeni označuje večje, vsaj lokalno dobro poznane domačije. Takratni prebivalci vseh treh vasi so se medsebojno dobro poznali, kot tudi velja za sodobnejšo generacijo, ki stara hišna imena pozna in ponekod tudi še vedno uporablja.

Hišna imena so ostala enaka kljub zamenjavi generacij oz. lastnikov posesti in posledično njihovih priimkov. Danes se takšna imena nekoliko opušča; po večini jih poznajo le še starejši občani Kleč, Savelj in Ježice. Ravno zato je toliko bolj pomembno, da se ta

imena z večstoletno tradicijo ohranja in širši sodobni publiki predstavi njihovo pravo vrednost, preden bodo s prihajajočimi generacijami pozabljena.

nekaj o imenih vasi

Vse tri obravnavane vasi danes spadajo v četrtno skupnost Posavje. Pred vojno so spadale pod občino Ježica, po vojni pa sta obstajali krajevna skupnost Savlje–Kleče in krajevna skupnost Ježica.

Kleče (Kletsche)

Današnje Kleče so dobile ime po “kleču”, ki je stara beseda za peščeno sipino ob vodi. Od omenjenih treh vasi, torej poleg Savelj in Ježice, je najdlje ohranila svoj kmečki značaj, saj je bilo okoli starih hiš zgrajenih manj novih hiš kot v preostalih dveh vaseh. Posebna vaška znamenitost je bila Gostilna Pr Unk, ki je bila v obdobju 2. svetovne vojne nekaj časa pod nemško okupacijo.

Prebivalec/prebivalka Kleč: Klečanec, Klečanka.

Savlje (Saule)

Savlje so poimenovane po »prebivalcih ob reki Savi«, saj slednja teče v bližini. Vas je bila znana po tamkajšnji tovarni nogavic in dežnikov, imenovani Tonosa. Skladno s starimi zapisi se je ime Savlje oz. takrat Saule pojavilo kot prvo od vseh treh omenjenih vasi, torej poleg Ježice in Kleč. V zadnjih stotih letih se je v Savljah zgradilo veliko novih hiš, ki so bile zgrajene brez ozira glede na arhitekturno skladnost starejših kmečkih domačij.

Prebivalec/prebivalka Savelj: Saveljčan, Saveljčanka.

Ježica (Jeszcha)

Vas Ježica je dobila ime po »ježi«. Slednja je okoli 15 m visoka vzpetina savske terase, ki jo najlažje opazimo za ježiško cerkvijo in poteka vse od Tomačevega do Šentvida pri Ljubljani. Zaradi strahu pred poplavljanjem reke Save so ljudje v preteklosti zgradili vasi na terasi. Sava je namreč pred regulacijo poplavljala tudi do območja današnje Male vasi. Pred časom vojne je bila Ježica samostojna občina, poleg današnjega območja Ježice pa je obsegala tudi vasi Savlje, Kleče, Stožice, Tomačevo in Jarše.

Prebivalec/prebivalka Ježice: Ježičan, Ježičanka.

imena vasi skozi zgodovino

1359 - Cletschach
1363 - Cleczach
1370 - Cletzsach
1397 - Gletschah
1458 - Kletsch
1464 - Khledtschach
1826 - Kletsche
1868 - Kleče

1282 - Sevlach
1312 - Czevlach
1363 - Savlach
1464 - Saulach
1490 - Sawlach
1826 - Saule
1868 - Savlje

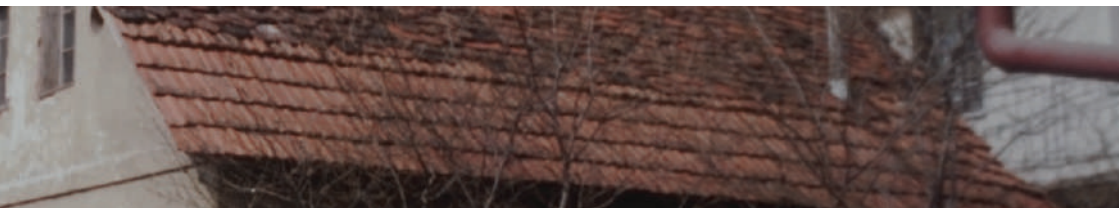
1363 - Gyes
1425 - Yessicz
1429 - Jessicz
1826 - Jeschza
1868 - Ježica

izvor hišnih imen

Sam izvor starih hišnih imen ni vedno znan. Pri ugotavljanju porekla imena obstajajo naslednje možnosti:

- iz osebnih imen prebivalcev ali lastnikov oz. gospodarjev, npr. pr' Lukcu,
- iz priimkov lastnikov, recimo pr' Razpotnik,
- iz lokacije domačije oz. njenega položaja v vasi, kot npr. pr' Konc,
- iz poklica oz. obrti, ki so jo opravljali tamkajšnji lastniki, recimo pr' Strehar,
- iz rastlin in živali, npr. pr' Čuk,
- ter morebitne druge možnosti, kjer o izvoru imena lahko le delno sklepamo ali celo le ugibamo, npr. pr' Bošteč.

območje raziskave

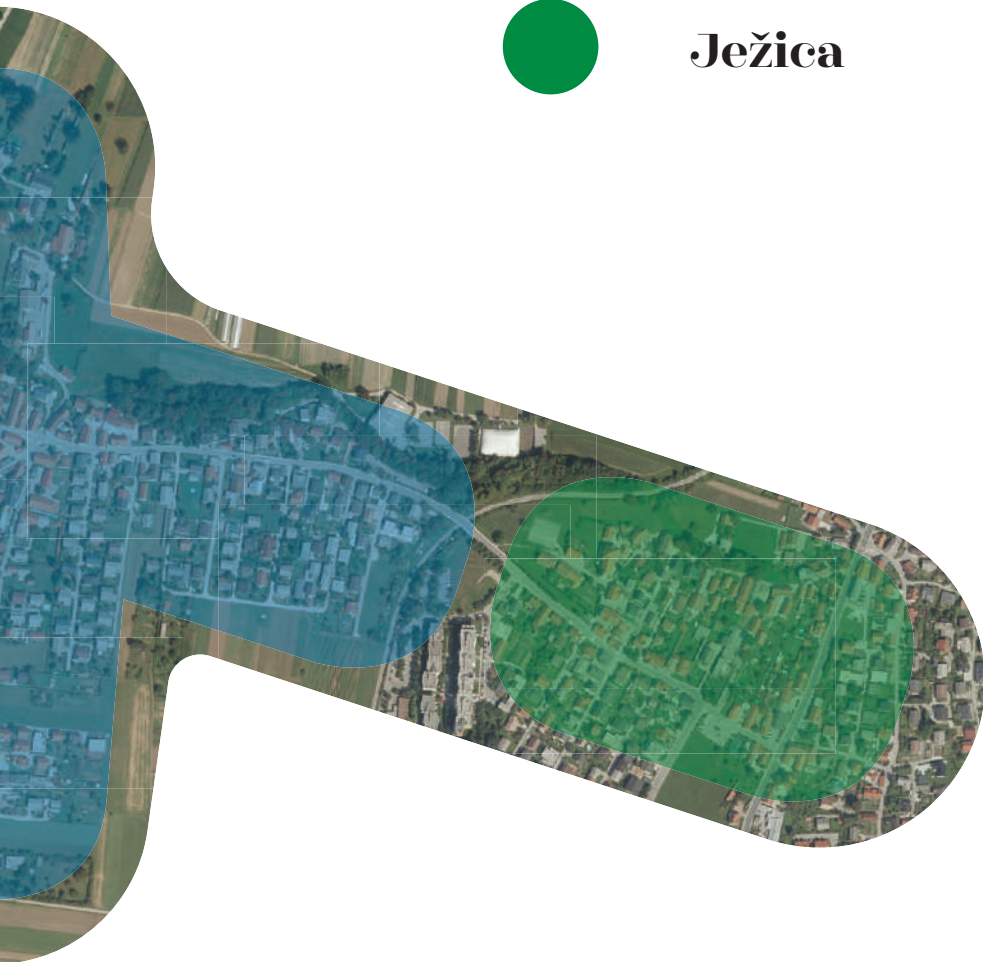
Kleče

Savlje

Ježica

imena: Kleče zahod

1 pr' Vinkot

2 pr' Janez

3 pr' Košarnk

4 pr' Zelarju / Materžouc

5 pr' Štruklju

6 pr' Lenart

7 pr' Mihove

8 pr' Udamove

9 pr' Mačku

10 pr' Žnidarju

11 pr' Unk

12 pr' Klemen

13 pr' Piškot

imena: Kleče vzhod

14 pr' Bošteč

15 pr' Kone

16 pr' Perc

17 pr' Tilnu

18 pr' Kankrt

19 pr' Andrej

20 pr' Razpotnik

21 pr' Tišlarju

22 pr' Mihču

23 pr' Petru

24 pr' Tomažlno

25 pr' ta star Bošteč

26 pr' Mihču

imena: Savlje zahod

1 pr' Francet

2 pr' Kovač / Čuku

3 pr' Jakat

4 pr' Tefkarju

5 pr' Lukcu / Ukeu

6 pr' Ježku

7 pr' Beznikar

8 pr' Bazeln

9 pr' Škutin

10 pr' Kopič

11 pr' Fercejln

imena: Savlje center

12 pr' Peričnik

13 pr' Užarju

14 pr' Čeren

15 pr' Špan

16 pr' Doničarju

17 pr' Goršč

18 pr' Jožet

19 pr' Komatarju

20 pr' Matus

21 pr' Tomaževc

22 pr' Perdanu

23 pr' Žogru

24 pr' Mšklaj

25 pr' Strehar / Tercelj

26 pr' Dolhar

imena: Savlje jug

27 Ramovš Janez

28 pr' Košarnk

imena: Savlje sever

29 pr' Ribču

30 pr' Severju

31 pr' Sone

32 pr' Matjak

33 pr' Katrnk

imena: Savlje vzhod

- 34 pr' Ramovž
- 35 pr' Pavelčku
- 36 pr' Vasvarju

imena: Ježica

- 1 pr' Kopč
- 2 pr' Kukeljnu
- 3 pr' Cundru
- 4 pr' Brajer
- 5 pr' Čeren
- 6 pr' Štremfelj
- 7 pr' Gorišek
- 8 pr' Hrvat

seznam hišnih imen – Kleče

ŠT.	HIŠNA ŠT.	STARA HIŠNA ŠT.	STARO IME	PRIIMKI LASTNIKOV
K1	56*	52	PR' VINKOT	SEVER (JANEZOV VINKO)
K2	48*		PR' JANEZ	SEVER (JANEZOV TONE)
K3	38		PR' KOŠARNK	KUNAVER
K4	36		PR' ZELARJU / PR' MATEVŽOUC	ZORMAN
K5	/	28	PR' ŠTRUKLJU	
K6	31		PR' LENART	NAROBÉ
K7	26	14	PR' MIHOVC	ŠKERL, KLEMEN
K8	24	13	PR' UDAMOVC	CUNDER
K9	29	12	PR' MAČKU	VELKAVRH
K10	27		PR' ŽNIDARJU	
K11	22		PR' UNK	
K12	20		PR' KLEMEN	ŠKERL
K13	18	7	PR' PIŠKOT	SEVER
K14	16	6	PR' BOŠTEČ	GRAD
K15	25	30	PR' KONC	ČEMAŽAR
K16	12	4	PR' PERC	ZATLER
K17	14	25	PR' TILNU	KUŠAR
K18	13	3	PR' KANKRT	PRESETNIK
K19	15	22	PR' ANDREJ	JEROMEN

* Hišne številke označene z zvezdico sedaj ne spadajo več pod Kleče, temveč pod Avšičevo cesto.

seznam hišnih imen – Kleče

ŠT.	HIŠNA ŠT.	STARA HIŠNA ŠT.	STARO IME	PRIIMKI LASTNIKOV
K20	11		PR' RAZPOTNIK	RAZPOTNIK
K21	9		PR' TIŠLARJU	LENČE
K22	10		PR' MIHČU	ŠALAMON
K23	6		PR' PETRU	KLEMEN
K24	5		PR' TOMAŽLNOV JUSTIN	ŽNIDARŠIČ
K25	3	3	PR' TA STAR BOŠTEČ	ŠKERL
K26	4		PR' MIHČU	ZAKOTNIK

Stavbi pr' Štruklju in pr' Mihču (K22) ne obstajata več; sedaj so tam zgradili nove objekte.

Pr' Strehar, Savlje.

seznam hišnih imen – Savlje

ŠT.	HIŠNA ŠT.	STARA HIŠNA ŠT.	STARO IME	PRIIMKI LASTNIKOV
S1	90	25*	PR' FRANCET	PLEVNIK, AVŠIČ
S2	105	35*	PR' KOVAČ / PR' ČUKU	KUNAVER
S3	103	*	PR' JAKAT	ČIŽMAN
S4	88	*	PR' TEFKARJU	KUNAVER
S5	99	*	PR' LUKCU / PR' UKCU	ŠKERL
S6	82		PR' JEŽKU	SELAN
S7	76	32	PR' BEZNIKAR	MERHAR
S8	74		PR' BAZELN	
S9	72		PR' ŠKUTIN	ŠUŠTARŠIČ
S10	70	22	PR' KOPIČ	SITAR, ZATLER
S11	66		PR' FERCELJN	PEČAR
S12	62		PR' PERIČNIK	LENČE
S13	60	15	PR' UŽARJU	ALEŠ
S14	56		PR' ČEREN	KREGAR
S15	54		PR' ŠPAN	DEČMAN
S16	50		PR' DONIČARJU	KOS
S17	44		PR' GORŠČ	
S18	36		PR' JOŽET	HVASTJA
S19	85	16	PR' KOMATARJU	ČERIN
S20	58	14	PR' MATUS	SITAR

*Te hiše so včasih spadale pod Kleče, danes pa so del Savelj.

**Hišne številke označene z zvezdico spadajo pod Saveljsko cesto.

seznam hišnih imen – Savlje

ŠT.	HIŠNA ŠT.	STARA HIŠNA ŠT.	STARO IME	PRIIMKI LASTNIKOV
S21	87*		PR' TOMAŽEVC	DOVČ
S22	85		PR' PERDANU	
S23	83	39	PR' ŽOGRU	MILKOVIČ
S24			PR' MŠKLAJ	SNOJ
S25	106**	62	PR' STREHAR / PR' TERCELJ	NOVAK
S26	102**		PR' DOLHAR	KUŠAR
S27	57		RAMOVŠ JANEZ	RAMOVŠ, JENKO
S28	55		PR' KOŠARNK	KUNAVER
S29	110**		PR' RIBČU	DORNIK
S30	99**		PR' SEVERJU	ZOR
S31	120**		PR' SONC	VELKAVRH
S32	128**		PR' MATJAK	DREŠAR
S33	132**		PR' KATRNIK	MESOJEDEC
S34	59	59	PR' RAMOVŽ	RAMOVŽ, ŠTRLEKAR
S35	26		PR' PAVELČKU	
S36	41	79	PR' VASVARJU	KERMAVNER

Domačija pr' Mšklaj ne obstaja več – sedaj so tam zgradili avtobusno obračališče.

seznam hišnih imen – Ježica

ŠT.	HIŠNA ŠT.	STARA HIŠNA ŠT.	STARO IME	PRIIMKI LASTNIKOV
J1	22		PR' KOPČ	AVBELJ
J2	21*		PR' KUKELJNU	ERJAVEC
J3	13*	23	PR' CUNDRU	KOSMAČ
J4	11*		PR' BRAJER	HROMC
J5	9*		PR' ČEREN	ČERIN, PEČJAK
J6	7*	21	PR' ŠTREMFEJLJ	RAMOVŽ
J7	5*		PR' GORIŠEK	PRESETNIK
J8	4		PR' HRVAT	AHLIN

*Hišne številke označene z zvezdico spadajo pod Danile Kumarjeve ulico.

Nekoč na Ježici, cerkev sv. Kancijana.

Povorka skozi Savlje

šport v Klečah

Pred petdesetimi leti, leta 1973, je bilo v Klečah med obdelanimi njivami pod nivojem ravnice območje, kjer se zdaj nahaja teniški center Gibi sport. Zgodba o nastanku in razvoju tega centra, ki jo bomo predstavili ob tej polstoletnici, vključuje Daneta Petača in druge strastne športnike.

Pred drugo svetovno vojno ni bilo nič posebej nenavadnega na tem območju, kjer so njive segale od Kleč proti Šentvidu. Toda med vojno in okupacijo so meje premestile lastništvo območja, kar je vodilo do pomembnih sprememb. Obvozna proga, ki je služila nemškim vojaškim potrebam, je posegla na območje, kjer se danes nahaja teniški center.

Dane Petač, ki se je vrnil iz Nemčije, kjer je delal v Volkswagnovi tovarni, se je lotil poslov v Sloveniji. Po koncesijski pogodbi je začel urejati opuščeno gramoznico v Klečah, ki je postala smetišče. Poleg tega je pomagal zgraditi nogometno igrišče za tovarno Rog.

Sandi Škulj, član teniške družine Škulj, je zgradil prvo zasebno teniško igrišče v Stranski vasi, pri čemer mu je pomagal Dane Petač. Tako je pridobil znanje o gradnji teniških igrišč po evropskih standardih.

Dane Petač je zgradil svoje teniško igrišče leta 1973, ki je bilo sprva na voljo študentskim igralcem brezplačno. Nato so Energoprenos in Gradis zgradili dodatna igrišča na tem območju, ob urejanju zemljiških vpisov pa se je pojavilo nekaj zapletov v zvezi z lastništvom.

V skladu z osamosvojitvijo Slovenije so Energoprenos in Gradis prenehali upravljati s tenišskimi igrišči, ki so postala last novih zasebnih lastnikov. Vseeno pa je njihova dediščina še živa.

Leta 2010 je Alojz Kepic zaradi bolezni sklenil pogodbo o dolgoročnem najemu svojih igrišč z Urbanom Trunkom, kar je označilo začetek teniškega športnega kluba Gibišport. Klub je razširil svojo ponudbo in zdaj ponuja teniško šolo, nogomet, paintball in piknik prostore, s čimer je omogočil nadaljnji razvoj teniškega centra.

Naj zaključimo to zahvalo vsem posameznikom, ki so prispevali k razvoju teniškega centra Kleče. Hvala Dane Petač, Peter Petač, Alojz Kepic, Janez Kastelic, Ludvik Letonja, Janez Šuštar, Brane Kastelic, Branko Zmuc in mnogi drugi, ki so s svojim prispevkom omogočili uspešno zgodbo in nadaljnji razvoj tega teniškega centra.

Povzeto iz besedila ob 50-letnici športnega centra v Klečah.

zaporedna
številka

2

pr' Janez

hišna
številka

48

Novo zgrajena hiša (zgoraj) in stara hiša (spodaj).

Hiša je poznana predvsem po tem, da je bilo oče Janezovega Toneta, torej Janez, sprevodnik. Po njem se tako sama domačija dodatno imenuje. Tam je bilo več otrok, nekateri v službi na železnici. Zaradi tega kmetija ni bila velika. Zdaj v hiši domačinov ni več.

pr' Košarnk

Pr' Košarnk niso imeli veliko zemlje, ki bi jo lahko obdelovali. Večina domačinov je hodila v službe, tudi danes je kmetijstvo dokaj neaktivno.

zaporedna številka

6

pr' Lenart

hišna številka

31

V hiši domačinov ni več.

8

pr' Udamovc

24

Domačiji pr' Udamovc in pr' Mačku sta bili včasih združeni v eno domačijo. Danes sta to dve ločeni domačiji. Ime izvira iz Imena "Adam", saj se je s časom preoblikovalo iz prvotnega imena pr' Adamovec v trenutnega pr' Udamovc.

9

pr' Mačku

29

12

pr' Klemen

20

Domačiji pr' Klemen in pr' Piškot sta bili včasih združeni v eno domačijo. Danes sta to dve ločeni domačiji. Pr' Klemen se tudi danes ukvarjajo s kmetijstvom, vendar v zmanjšanem obsegu. Ob sprehodu mimo stare stavbe lahko naletimo na nekaj koz, ki se sprehajajo po dvorišču.

Slika prikazuje vojake v uniformah. Po izgledu sodeč so pred hišo domačije pr' Klemen.

Hišno ime izvira po imenu Tilen. Včasih so imeli tukaj znano cvetličarno.

Slika spodaj: Ozare v Klečah.

19

pr' Andrej

15

Hišno ime naj bi izviralo iz imena osebe, ki je bila takratni lastnik, Andrej Jeromen. Hiša je bila zgrajena leta 1845 med prvimi zgradbami v Klečah. Približno 40 let nazaj so opustili živinorejo in se pričeli ukvarjati z avtokleparstvom. Leta 1969 so asfaltirali Avšičevo cesto, ki je v neposredni bližini domačije. V bližnji okolici je bilo kar nekaj kozolcev, ki pa so bili podrti, ostala jih je le še peščica. Na starih fotografijah so vidne ozare, danes pa je v tem delu vasi kar nekaj novih hiš.

2023

21

pr' Tišlarju

9

23

pr' Petru

6

Gospod Zotler je bil lokalni obrtnik, saj je imel tapetniško obrt, ki je delovala v letih od 1933 do 2012. Vmes se je posel preusmeril v barvanje koles in kasneje ličarstvo, danes pa je na domačiji pr' Petru oziroma pr' Zotler avtoličarska delavnica. Prišel naj bi iz domačije Mihovc.

Hišno ime bi si lahko razlagali podobno kot na domačiji pr' Bošteč (v prvem delu publikacije), priimek Škerl je na tej domačiji prisoten že od nekdej. Včasih so imeli živali, zdaj pa že približno deset let več ne. Glavna dejavnost je sedaj pridelava zelja. Prodajajo ga na ljubljanski in domžalski tržnici, tako sveže kot tudi kisano. Poleg zelja ponujajo še repo in različno sezonsko zelenjavo, kot so paprike, paradižniki, fižol in drugo. Pred hišo je nekoč stal toplar, ki so ga podrli in nadomestili s skladiščem. Pr' ta star Bošteč so bili med prvimi v okolici, ki so uporabljali traktor in elektromotor.

zaporedna
številka

2

pr' Kovač

hišna
številka

105

Stara domača hiša s kovačnico

V hiši so bili včasih kovači in vedno so imeli vsaj enega konja. Kovačija je bila zgrajena okoli leta 1900. Sprva je bila lesena, danes pa je betonska. Del kovačije so podrli, saj se tam danes nahaja dovoz na dvorišče. Imajo dve hišni imeni: hišno ime pr' Čuku je, po lastnikovih besedah, verjetno nastalo zaradi zgodbe, da je na dvorišču pel čuk. Ker se je to govorilo po vasi, se je ime prijelo. Pred tem so domačiji vedno rekli pr' Kovač, zaradi kovačnice, ki je bila v njihovi lasti. V kovačnici so imeli dobro opremo, vključno z nakovali, kladivi in vsem, kar je bilo potrebno za delo. Vsi v družini so tekmovali na Posavskem štehvanju. Danes konjev nimajo več. Kovačnica še stoji, ampak se uporablja le kot skladišče.

zaporedna
številka

4

pr' Tefkarju

hišna
številka

88

Izvora hišnega imena nismo odkrili, lahko pa ugibamo, da je nastalo zaradi hruške sorte Tepka. Trenutno imajo na posestvu približno deset glav živine. Trenutni lastnik je nekoč delal v podjetju Tiki, kjer je pridobil izkušnje, danes svoj čas večinoma preživlja doma. Občasno se ukvarja s popravili različnih strojev in naprav ter izkorišča svoje spretnosti in znanje, ki jih je pridobil med delom v omenjenem podjetju.

Na sliki vidimo kovačnico pr' Kovač, ki je sosed domačije pr' Tefkar. V ozadju je razviden električni transformator, ki danes na tem mestu ne obstaja več.

Hišno ime pr' Lukcu je nastalo z Luko Komatarjem, živečim 1819–1879. Sčasoma se je ime nekoliko popačilo in je vsem poznano kot pr' Ukc.

Nasproti domačije, v prosvetnem domu, je bila dolga leta trgovina Mercator. Okoli 90. leta je Lukčeva tam odprla trgovino Brigita, ki je delovala približno deset let. V prosvetnem domu so bili tiste čase zelo aktivni, vsako soboto in nedeljo so imeli v dvorani tudi kino predstave.

Že od nekdaj je bila v bližini tudi gostilna Kongo, ki je nekaj let nazaj zaprla svoja vrata.

Na stari fotografiji vidimo kolesarja, ki se je udeležil velike Saveljske dirke. V ozadju je razvidna hiša pr' Lukcu. Krog kolesarske dirke je potekal skozi Savlje in Kleče, po Nemški cesti in nazaj skozi Kleče in Savlje.

6

pr' Ježku

82

Hiša stoji še danes.

7

pr' Beznikar

76

Beznikarjeva hiša je bila prvotno zgrajena tik ob cesti, vendar danes stare hiše na tem mestu ni več. Sedaj je prestavljena nekaj metrov stran od ceste. Prvotni lastnik je prihajal iz domačije pr' Tilnu iz Kleč, kasneje pa se je priženil gospod s priimkom Merhar, ki ostaja v lasti te hiše še danes. Izvor imena ni znan.

8

pr' Bazeln

74

9

pr' Škutin

72

Tukaj že od nekdaj obstaja vaška gostilna.

Nasproti domačije pr' Škutin je nekoč stala kmetijska zadruga, a danes so dele domačije že podrli. Prej je bila to kmetija; po osamosvojitvi se je tam vzpostavila gostilna, ki obratuje še danes.

10

pr' Kopic

70

Domačija je bila nekoč ena največjih v Savljah. Znano je, da je tam živel gospodar Kos, ki naj bi bil tudi župan. Imel naj bi manjšo družino, ki pa družinske obrti ni nadaljevala. Danes je stara domačija popolnoma razpadla. Razdeljena je na več zgradb, ki so naseljene s stanovalci, medtem ko prvotnih domačinov ni več. Na starih slikah Saveljske kolesarske dirke se domačijo vidi v ozadju.

18

pr' Jožet

36

Danes je v hiši založba Karantanija.

20

pr' Matus

58

22

pr' Perdanu

85

Zgoraj so fotografije treh domačij. Od leve proti desni si sledijo pr' Mšklaj, pr' Tercelj in gostilna pr' Perdan. Na mestu nekdanje domačije pr' Mšklaj je danes avtobusno obračališče. Kmetija in gostilna pr' Perdanu že vsaj 50 let ne obstaja več.

Savlje

Domačija je na sliki vidna na koncu, skrajno levo.

Na fotografiji so delavci v saveljski tovarni TONOSA. Tovarna se je prvotno imenovala TOS, kjer so sprva izdelovali dežnike. Kasneje so tovarniški obrat razširili in pričeli še z izdelavo nogavic.

zaporedna
številka

28

pr' Košarnik

55

hišna
številka

32

pr' Matjak

128

zaporedna
številka

33

pr' Katrnk

132

hišna
številka

34

pr' Ramovž

59

4

pr' Brajer

11

Domačija pr' Brajer se imenuje po hlapcu družine Čeren, ki so takrat stanovali na Ježici. Govorice pravijo, da ker je bil Brajerjev fant priden in vesten delavec, so mu dali sosednjo hišo, ki se je kasneje po njem tudi ljudsko poimenovala. Ker so se večinoma ukvarjali z različnimi obrtmi, je bila kmetija majhna; imeli so le kakšnega konja ali kravo.

Na domačiji so prvotno prodajali mleko, kasneje pa so začeli s pridelavo zelja, ki so ga vozili tudi v Trst. Še vedno občasno prodajajo zelje in šparglje, na tržnici so nekoliko manj aktivni kot nekoč. Milan Ramovž se je priselil iz Savelj. Domačija pr' Štremfelj je obstajala že dolgo pred njegovim prihodom. Milan je med redkimi iz Ježice, ki so štehvali na Posavskem stehvanju.

Zanimivost: takšen je izgled tovornjaka, ki je prevažal izdelke iz saveljske tovarne "TONOSA".

zaključek

Stara hišna imena imajo v lokalnih vaških okoljih prav poseben pomen, saj se z njimi ohranja večstoletna tradicija naših prednikov. Njihov izvor je poljudne, preproste narave in odraža odnos sovaščanov do lastnika, gospodarja posesti oz. do posesti same.

Zanimivo je, da so se ta v veliki večini ohranila vse do danes, kljub temu, da nekatere stavbe ne obstajajo več ter kljub dejstvu, da stara hišna imena v sodobnem času izgubljajo pomen zaradi večje rabe priimkov ter naslovov. Četudi današnja stara hišna imena lahko da nimajo povezave s sodobnimi lastniki, se jih ne smemo sramovati ali jih zanemarjati, saj odražajo pomembno zgodovino, lokalno tradicijo in domačo kulturo.

Vaške zgodbe o izvoru hišnih imen so zanimive, včasih kar nenavadnih povezav ali pa na drugi strani povsem smiselne. V današnjem sodobnem, hitrem načinu življenja se njihov pomen izgublja, zato je pomembno ohraniti zavedanje, da stara hišna imena predstavljajo posebno komponento slovenske kulturne dediščine. Navsezadnje v veliki večini odražajo staro vaško preprostost in lahko ohranjajo spomin na posebne ljudi, ki so v lokalni vaški zgodovini pustili poseben pečat na takratne sosede, zato je še posebno pomembno, da se jih zapiše ter s tem ohrani in prenaša tudi na prihajajoče generacije.

Kancijan Zatler, avtor publikacije

SAVLJE

**STARA
HIŠNA
IMENA**

KLJEČE

JEŽICA

Mestna občina
Ljubljana

Četrtna skupnost
Posavje, MOL